

Sygn. akt VI U 1930/13

## WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 marca 2014 roku

Sąd Okręgowy w Płocku VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący – Sędzia SO Jadwiga Klonowska

Protokolant: Edyta Żabka

po rozpoznaniu w dniu 25 marca 2014 roku w Płocku

sprawy Przedsiębiorstwa (...) L. Sp. J. w C.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w P.

o podleganie ubezpieczeniom społecznym Z. G. (1) z tytułu wykonywania pracy na podstawie umowy zlecenia zawartej z Przedsiębiorstwem (...) L. Sp. J.

na skutek odwołania Przedsiębiorstwa (...) L. Sp. J.  
w C.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w P.

z dnia 4 października 2012 roku nr (...).

zmienia zaskarżoną decyzję tylko w ten sposób, że Z. G. (1) z tytułu wykonywania pracy na podstawie umowy zlecenia zawartej z Przedsiębiorstwem (...) L. Sp. J. w C. podlegał ubezpieczeniom społecznym emerytalnemu, rentowemu, wypadkowemu od 1 września 2002r. do 30 czerwca 2008r.

## UZASADNIENIE

Spółka jawna Przedsiębiorstwo (...)L.w C.w dniu 6 listopada 2012r. wniosła odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w P.z dnia 4 października 2012r.,(...)stwierdzającej, że Z. G. (1)z tytułu wykonywania pracy na podstawie umowy zlecenia zawartej z wymienioną spółką jako płatnikiem podlegał obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym: emerytalnemu, rentowemu i wypadkowemu w okresie od 1 stycznia 2000r. do 30 czerwca 2008r. Zaskarżając powyższą decyzję w całości, wniosła o jej uchylenie. W uzasadnieniu odwołująca podała, że brak jest podstaw do wydania zaskarżonej decyzji, ponieważ wszystkie zobowiązania z tytułu należności składowych uległy przedawnieniu.

W odpowiedzi na odwołanie ZUS wniósł o jego oddalenie. W uzasadnieniu swojego stanowiska organ rentowy podał, że w sprawie nie mają zastosowania przepisy o przedawnieniu składek, ponieważ zaskarżona decyzja nie dotyczy wymiaru i egzekwowania składek na ubezpieczenie społeczne. Co do spornego okresu ZUS wskazał, że Z. G. (1) był zatrudniony na podstawie umowy zlecenia, a tym samym podlegał obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym.

W toku postępowania odwołująca podniosła, iż ZUS wiadomym było, że Z. G. (1) nie jest uprawniony do renty z tytułu niezdolności do pracy. Pomimo tej wiedzy w całym spornym okresie nie podjął działań mających na celu wyegzekwowanie obowiązku ubezpieczenia przez płatnika wyżej wymienionego.

Po doręczeniu odpisu odpowiedzi na odwołanie odwołującej, Sąd ustalił, że H. G. wystąpiła o rentę rodzinną po zmarłym Z. G. (1). W związku z powyższym postanowieniem z dnia 9 lipca 2013r. na podstawie art. 477<sup>11</sup> §2 k.p.c. wezwał do udziału w sprawie w charakterze zainteresowanej H. G..

H. G. nie zajęła stanowiska w sprawie.

### ***Rozpoznając sprawę Sąd ustalił następujący stan faktyczny.***

Z. G. (1) w dniu 31 grudnia 1999r. zawarł z Przedsiębiorstwem (...) - L. umowę zlecenia od dnia 1 stycznia 2000r. na czas nieokreślony. Na podstawie wymienionej umowy zobowiązał się do ochrony obiektu Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego w C.. W dniu 1 stycznia 2000r. Z. G. (1) złożył zleceniodawcy oświadczenie, iż jest uprawniony do renty z tytułu niezdolności do pracy na podstawie decyzji znak (...) - 1, w związku czym wnosi o nieobejmowanie go ubezpieczeniem społecznym.

W 2001r spółka uległa przekształceniu w spółkę jawną i w dniu 27 czerwca 2001r. została wpisana do Krajowego Rejestru Sądowego.

(dowód: umowa zlecenia- k.25, oświadczenie- k.26, , odpis z KRS- k.6-7 akt sprawy)

Z. G. (1) pobierał rentę z tytułu niezdolności do pracy w okresie od 17 lutego 1996r. do 31 grudnia 1999r. Nie informował zleceniodawcy o utracie prawa do renty (niesporne).

Poza umową zlecenia nie miał innego tytułu ubezpieczenia

(dowód: pismo z 28 sierpnia 2012r., z dnia 6 września 2012r., z dnia 19 listopada 2012r. - w aktach ZUS)

W okresie od stycznia 2000r. do 30 czerwca 2008r. spółka (...) nie zgłosiła Z. G. (1) do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych i nie uiszczala składek na te ubezpieczenia z tytułu zawartej z Z. G. (1) umowy zlecenia. Wymieniony został zgłoszony jedynie do ubezpieczenia zdrowotnego.

(dowód: dane o podstawach wymiaru składek, deklaracja ZUS ZZA- w aktach ZUS)

Spółka przedkładała do ZUS zaświadczenia o rocznej wysokości dochodu uzyskanego przez rencistę Z. G. (1). Na zaświadczeniach tych organ rentowy każdorazowo czynił adnotacje: „brak prawa do renty”, „brak prawa do świadczenia”, „renta zawieszona”. Pomimo tego ZUS nie wszczął postępowania celem wyegzekwowania obowiązku płatnika zgłoszenia do ubezpieczeń społecznych Z. G. (1).

(niesporne na podstawie oświadczenia odwołującej- k.75 akt sprawy)

W dniu 21 września 2012r. ZUS wszczął postępowanie wyjaśniające w sprawie objęcia Z. G. (1) obowiązkowym ubezpieczeniem społecznym.

(niesporne na podstawie uzasadnienia decyzji z dnia 4 października 2012r., (...)w aktach ZUS)

Decyzją z dnia 4 października 2012r., nr 164 ZUS stwierdził, że Z. G. (1) z tytułu wykonywania pracy na podstawie umowy zlecenia zawartej z wymienioną spółką jako płatnikiem podlegał obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym: emerytalnemu, rentowemu i wypadkowemu w okresie od 1 stycznia 2000r. do 30 czerwca 2008r.

(dowód: decyzja w aktach ZUS)

Stan faktyczny w sprawie był niesporny i w całości został ustalony na podstawie niespornych oświadczeń stron oraz dowodów z dokumentów co, do których brak podstaw do ich zakwestionowania.

### ***Sąd zważył, co następuje.***

Odwołanie tylko częściowo podlegało oddaleniu. Zgodnie z art.6 ust.1 pkt 4 ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym podlegają, z zastrzeżeniem art. 8 i 9, osoby fizyczne, które na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej są osobami wykonującymi pracę na podstawie umowy agencyjnej lub umowy zlecenia albo innej umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z Kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia, zwanymi dalej "zleceniobiorcami", oraz osobami z nimi współpracującymi, z zastrzeżeniem ust. 4. Na podstawie art. 12 ust.1 ustawy systemowej osoby te podlegają również obowiązkowemu ubezpieczeniu wypadkowemu.

Każda osoba objęta obowiązkowo ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi podlega zgłoszeniu do ubezpieczeń społecznych (art.36 ust.1. ustawy systemowej). Zgłoszenia tego dokonuje w odniesieniu do osób zatrudnionych na podstawie umowy zlecenia płatnik składek (art.36 ust.2 ustawy systemowej). Płatnikiem tym w myśl art. 4 ust.2a ustawy systemowej jest pracodawca- w stosunku do pracowników i osób odbywających służbę zastępczą oraz jednostka organizacyjna lub osoba fizyczna pozostająca z inną osobą fizyczną w stosunku prawnym uzasadniającym objęcie tej osoby ubezpieczeniami społecznymi.

Również to płatnik składek jest obowiązany według zasad wynikających z przepisów ustawy obliczać, potrącać z dochodów ubezpieczonych, rozliczać oraz opłacać należne składki za każdy miesiąc kalendarzowy (art.46 ust.1.). W tym celu, zgodnie z art.47 ust.1 ustawy systemowej płatnik składek przesyła w tym samym terminie deklarację rozliczeniową, imienne raporty miesięczne oraz opłaca składki za dany miesiąc, z zastrzeżeniem ust. 1a, 2a i 2b, nie później niż:

- 1) do 10 dnia następnego miesiąca - dla osób fizycznych opłacających składkę wyłącznie za siebie;
- 2) do 5 dnia następnego miesiąca - dla jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych;
- 3) do 15 dnia następnego miesiąca - dla pozostałych płatników.

ZUS jest uprawniony do kontroli wykonywania zadań i obowiązków w zakresie ubezpieczeń społecznych przez płatników składek. W związku z tym na podstawie art.83 ust.1 pkt 1 i 3 wydaje decyzje w zakresie indywidualnych spraw dotyczących w szczególności: zgłaszania do ubezpieczeń, ustalania wymiaru składek i ich poboru, a także umarzania należności z tytułu składek.

Obowiązek płatnika zgłoszenia do ubezpieczenia i rozliczenia składki za ubezpieczonego ma charakter obiektywny. Obowiązek ten powstaje, wówczas, gdy ustawa nakazuje objęcie określonej osoby ubezpieczeniem, powstaje zatem z mocy prawa. Płatnik w związku z tym ma prawo żądać od ubezpieczonego przekazania mu danych niezbędnych do zgłoszenia do ubezpieczenia. Niepodanie pełnych danych lub podanie danych nieprawdziwych przez ubezpieczonego płatnikowi, w sytuacji gdy zaistniały przesłanki do objęcia ubezpieczeniem społecznym pozostaje bez wpływu na fakt samego obowiązku wywiązania się przez płatnika z powinności zgłoszenia do ubezpieczenia społecznego. Ów obowiązek jest niezależny również od tego czy organ rentowy podjął działania mające na celu skontrolowanie prawidłowości tego zgłoszenia. Osoba, która nie dopełniła obowiązku zgłoszenia do ubezpieczenia pracowników i nie odprowadziła składek na ich ubezpieczenia społeczne ponosi konsekwencje prawne w ustawie systemowej, nawet, jeśli nie dokonała tych czynności bez swojej winy. Kwestia braku winy w niezgłoszeniu do ubezpieczenia społecznego pozostaje bez jakiegokolwiek wpływu na uprawnienie ZUS do stwierdzenia decyzją, że określona osoba w danym czasie podlegała ubezpieczeniom społecznym. Decyzja ta ma charakter deklaratoryjny stwierdzający jedynie istnienie obowiązku ubezpieczenia. Tożsamy charakter ma decyzja określająca wymiar składek, ponieważ ich wysokość również określa ustawa. Realizacja obowiązków, o których mowa wyżej nie jest zatem zależna od winy bądź jej braku pracowników Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, czy też płatnika składek. Kwestia braku winy może natomiast aktualizować się dopiero na późniejszym etapie postępowania- dopiero wówczas, gdy uprawomocni się decyzja organu rentowego określająca wymiar nieuiszczonych za wskazany w decyzji okres składek z tytułu obowiązkowego podlegania ubezpieczeniom społecznym. Może nastąpić tylko w przypadku zastosowania instytucji umorzenia składek

na podstawie art. 28 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych. Zgodnie bowiem z ust. 4 przywołanego przepisu umorzenie składek powoduje także umorzenie odsetek za zwłokę, kosztów upomnienia i dodatkowej opłaty.

W rozpoznawanej sprawie niewątpliwym jest, że Z. G. (1) w dacie zawarcia umowy zlecenia z odwołującą spółką był uprawniony do renty z tytułu niezdolności do pracy, które to uprawnienie wygasło z dniem 31 grudnia 1999r. W myśl natomiast art.9 ust.5 ustawy systemowej w pierwotnym brzmieniu osoba wykonująca pracę na podstawie umowy zlecenia mająca ustalone prawo do renty lub emerytury nie podlegała obowiązkowemu ubezpieczeniu emerytalnemu, rentowemu oraz wypadkowemu. Art.9 został znowelizowany na mocy ustawy z dnia 23 grudnia 1999 r. o zmianie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 1999, nr 110, poz.2256) z mocą obowiązywania od 30 grudnia 1999r. w ten sposób, iż wprowadził obowiązek podlegania ubezpieczeniu emerytalnemu i rentowemu przez zleceniobiorców będących jednocześnie emerytami lub rencistami. Na mocy jednak art.14 ustawy powołanej nowelizującej do umowy agencyjnej, umowy zlecenia lub innej umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z Kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia, oraz do umowy o dzieło - zawartej przed upływem 14 dni od dnia wejścia w życie ustawy, stosuje się przepisy ustawy, o której mowa w art. 1, w brzmieniu obowiązującym przed dniem wejścia w życie ustawy. Zatem umowy zlecenia zawarte przed 13 stycznia 2000r. z rencistami lub emerytami, mimo zmiany przepisów, nie stanowiły podstawy do zgłoszenia tych osób do ubezpieczeń społecznych.

Faktem jest również, że Z. G. (1) nie poinformował odwołującej się spółki o utracie prawa do renty- ani w dniu 1 stycznia 2000r., kiedy złożył oświadczenie, ani też w dacie późniejszej. O utracie prawa do renty nie poinformował odwołującej się spółki również ZUS, mimo, iż tego rodzaju wiedzą dysponował. Z niekwestionowanego oświadczenia odwołującej się spółki wynika, że przedkładała do ZUS zaświadczenia o rocznej wysokości dochodu uzyskanego przez rencistę Z. G. (1). Na zaświadczeniach tych organ rentowy każdorazowo czynił adnotacje: „brak prawa do renty”, „brak prawa do świadczenia”, „renta zawieszona”. Pomimo tego ZUS przez okres 8 lat nie podjął żadnych czynności mających na celu wyegzekwowanie od płatnika jego ustawowych obowiązków. Postępowanie zarówno samego ubezpieczonego jak i organu rentowego można określić mianem co najmniej nielojalnego. W niedochowaniu przez płatnika obowiązków określonych w art.36, 46 i 47 ustawy systemowej brak jest więc jakiegokolwiek winy. Okoliczność ta, jak już wcześniej wywieziono pozostaje bez wpływu na stwierdzenie zaskarżoną decyzją obowiązku podlegania ubezpieczeniom społecznym przez Z. G. (2). Tego rodzaju okoliczności odwołująca będzie mogła podnieść we wniosku skierowanym do ZUS o umorzenie, o rozłożenie na raty należności składekowych, względnie w odwołaniu do Sądu Ubezpieczeń Społecznych, w przypadku wydania przez ZUS decyzji odmawiającej uwzględnienia tego rodzaju wniosku.

Nie oznacza to jednak, że wydana przez ZUS decyzja jest zasadna. Wskazać przede wszystkim należy, że funkcja przepisu art. 83 sprowadza się do usunięcia stanu niepewności, który mógłby wystąpić w relacjach dotyczących ubezpieczeń społecznych. Cel tego przepisu jest zatem jasny. Tak więc, norma przyjęta w jego treści legitymuje odwołującego się do wystąpienia z żądaniem mającym na celu usunięcie tego stanu niepewności (por. wyrok S. Apel. w Katowicach z 16 listopada 2012r., III AUa 1419/12, LEX nr 1236477). Potrzeba osiągnięcia owego celu odpada w sytuacji przedawnienia należności składekowych. Co prawda w orzecznictwie wyrażono stanowisko, w myśl, którego art. 24 ust. 4 u.s.u.s., jako przepis regulujący kwestie przedawnienia należności z tytułu składek nie odnosi się w żadnej mierze do przepisów regulujących zasady ustalania podstawy wymiaru składek, wobec czego Zakład Ubezpieczeń Społecznych w ramach uprawnień wynikających z art. 83 ust. 1 u.s.u.s. może wydać decyzję ustalającą prawidłowe podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne w każdym czasie i prawo do wydania takiej decyzji nie ulega przedawnieniu (wyrok S. A. w Ł. z dnia 17 lipca 2013r., III AUa 1688/12, Lex nr 1372292). Sąd w obecnym składzie podziela jednak argumentację, zawartą w innym judykacie- wyroku Sądu Najwyższego z dnia 29 maja 2013r., II UZ 38/13, Lex nr 1380939), z którego wynika odmienna teza, a mianowicie, że kwestia przedawnienia składek na ubezpieczenie społeczne wywiera bezpośredni wpływ na zasadność wydania decyzji stwierdzającej obowiązek podlegania ubezpieczeniom społecznym. W przywołanym judykacie Sąd Najwyższy również zaakcentował cel, jaki ma zostać osiągnięty w postępowaniu ustalającym obowiązek podlegania ubezpieczeniom społecznym. Wskazał, że postępowanie przed organem rentowym nie może być bezprzedmiotowe.

Wszczęcie postępowania ma na celu doprowadzenie do takiego rozstrzygnięcia sprawy decyzją, która skonkretyzuje podmiotowo i przedmiotowo, a więc w odniesieniu do konkretnej osoby, jak też w sprawie konkretnej przedmiotowo, uprawnienia i obowiązki wyprowadzone z przepisów obowiązującego w dacie orzekania (rozstrzygnięcia sprawy) prawa materialnego. W przypadku, gdy zachodzą przeszkody do tego, aby takie prawa i obowiązki określić w odniesieniu do konkretnego podmiotu, należy mówić o bezprzedmiotowości postępowania, a w konsekwencji niemożliwości wydania merytorycznej decyzji orzekającej o tych prawach i obowiązkach. Przedawnienie zobowiązań składkowych uwzględniane jest z urzędu, a po jego upływie następuje wygaśnięcie prawa (art. 59 § 1 pkt 9 Ordynacji podatkowej w związku z art. 31 i art. 32 ustawy systemowej), co stanowi konstytutywne cechy instytucji prekluzji w prawie cywilnym, odróżniające ją od przedawnienia. Zobowiązanie, które wygasło, nie może zostać spełnione i w konsekwencji, wobec wygaśnięcia tego zobowiązania, zachodzi również brak podstaw do jego ustalenia. Organ rentowy nie ma możliwości dochodzenia od płatnika składek z tego tytułu, gdyż zobowiązanie składkowe wygasło. Z pewnością więc wydanie decyzji będącej przedmiotem sporu nie służyło określeniu obowiązków płatnika polegających na opłaceniu składek na ubezpieczenia społeczne. Ponadto prawo do świadczeń z ubezpieczeń społecznych jest uzależnione od posiadania wymaganego okresu ubezpieczenia (składkowego lub nieskładkowego), a nie od obowiązku podlegania ubezpieczeniu (por. art. 5 ust. 1 pkt 1 ustawy emerytalnej). I choć z art. 5 ust. 4 ustawy emerytalnej wynika a contrario, że przy ustalaniu prawa do emerytury i renty dla osoby niebędącej płatnikiem składek na własne ubezpieczenia podlega uwzględnieniu okres, za który nie zostały opłacone składki, mimo podlegania obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym w tym okresie, to jednak ocenie musi być poddane to, czy dotyczy to również okresu, odnośnie do którego wysokości składek w ogóle nie można ustalić. Jeżeli bowiem wymiar składek, które wygasły, nie może zostać dokonany (por. uchwałę składu siedmiu sędziów Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 3 grudnia 2012 r., I (...) 1/12, LEX nr 1228164, czy wyrok Sądu Najwyższego z dnia 11 sierpnia 2010 r., II UK 377/09, OSNP 2011 nr 23 - 24, poz. 307), to takiego nieustalonego co do wysokości zobowiązania nie można zaewidencjonować na koncie osoby podlegającej ubezpieczeniom społecznym nawet jako składek należnych (por. art. 40 ust. 1 pkt 1 ustawy systemowej), czy też przedawnionych (por. art. 40 ust. 1b ustawy systemowej), co nie tylko uniemożliwia przyjęcie ich za podstawę obliczenia emerytury dla osób urodzonych po 31 grudnia 1948 r. (por. art. 25 ust. 1 ustawy emerytalnej), ale i nasuwa zasadniczą wątpliwość w kwestii uwzględnienia takiego okresu jako okresu składkowego przy ustalaniu prawa do świadczeń z ubezpieczeń społecznych.

Efektom podzielenia przez Sąd Okręgowy w obecnym składzie przytoczonej powyżej argumentacji jest potrzeba rozważania podniesionego przez odwołującą się spółkę zarzutu przedawnienia. Zarzut ten częściowo jest tylko trafny.

W okresie od daty wejścia w życie ustawy systemowej do dnia 31 grudnia 2002r. art. 24 ust.4 ustawy systemowej stanowił, że należności z tytułu składek ulegają przedawnieniu po upływie 5 lat, a w przypadku przerwania biegu przedawnienia, o którym mowa w ust. 5, po upływie 10 lat licząc od dnia, w którym stały się wymagalne. Powyższy 5-letni termin został wydłużony do lat 10 na mocy ustawy nowelizującej z dnia 18 grudnia 2002r. o zmianie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz o zmianie niektórych innych ustaw ( Dz. U z 2002 nr 241, poz. 2074) z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2003r. Charakterystyczną cechą tej regulacji był brak przepisów przejściowych określających zasady przedawniania się zaległości składkowych powstałych przed 1 stycznia 2003r. Problem ten rozstrzygnięto w orzecznictwie przyjmując, iż do składek na ubezpieczenia społeczne należnych i nieprzedawnionych przed dniem 31 grudnia 2002 r. należy stosować przepis art. 24 ust. 4 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Tekst jednolity: Dz. U. 2007 r. Nr 11 poz. 74) w brzmieniu nadanym ustawą (chwała SN z dnia 8 lipca 2008 roku, w sprawie sygn. akt I UZP 4/2008, LexPolonica nr 1925283, wyrok z dnia 5 kwietnia 2005 r., sygn. akt I UK 232/04, OSNP 2006/1-2/26). Kolejna nowelizacja art.24 ust.4 przywróciła stan pierwotny, powracając do koncepcji 5-letniego terminu przedawnienia- na mocy ustawy z dnia 16 września 2011 r. o redukcji niektórych obowiązków obywateli i przedsiębiorców (Dz. U. z 2011 nr 232, poz.1378) z mocą obowiązywania od 1 stycznia 2012r. W wymienionej nowelizacji poruszono jednak już kwestię stanów przejściowych. Na mocy art. 27 ustawy nowelizującej, zgodnie, z którą do przedawnienia należności z tytułu składek, o którym mowa w art. 41b ust. 1 ustawy wymienionej w art. 2 oraz w art. 24 ust. 4 ustawy wymienionej w art. 11, którego bieg rozpoczął się przed dniem 1 stycznia 2012 r., stosuje się przepisy w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, z tym że bieg przedawnienia rozpoczyna się od dnia 1 stycznia 2012 r.

2. Jeżeli przedawnienie rozpoczęte przed dniem 1 stycznia 2012 r. nastąpiłoby zgodnie z przepisami dotychczasowymi wcześniej, przedawnienie następuje z upływem tego wcześniejszego terminu.

W związku z powyższymi regulacjami kwestia przedawnienia składek przedstawia się następująco. Termin przedawnienia składek rozpoczynał swój bieg każdorazowo, począwszy od 15 dnia każdego miesiąca. Składki należne za okres od stycznia 2000r. uległy przedawnieniu z dniem 16 lutego 2010r. Według pierwotnego brzmienia ustawy termin ten nastąpiłby 16 lutego 2005r. Na mocy jednak nowelizacji 18 grudnia 2002r. do zaległych składek należało zastosować przedłużony 10- letni termin. Tożsama sytuacja dotyczy składek należnych za okresy od lutego 2000r. do sierpnia 2002r., które w konsekwencji ulegały przedawnieniu, odpowiednio w okresach od 16 marca 2010r. do 16 września 2012r. Do składek należnych począwszy od stycznia 2001r. nie miał zastosowania skrócony 5- letni termin przedawnienia, wynikający z ustawy nowelizującej z dnia 16 września 2011r. Na mocy art.27 ust. 1 ów 5-letni termin należałoby, co do zasady dla tych składek liczyć od dnia od 1 stycznia 2012r. , w związku z czym przedawnienie nastąpiłoby dopiero w styczniu 2017r. Przedawnienie liczone na podstawie art.27 ust.2 według dotychczasowych zasad, a więc przy zastosowaniu 10-letniego terminu jest korzystniejsze. Terminy te jak już wskazano upływały do dnia 16 września 2012., a więc wcześniej. Zastosowanie do ich obliczenia miał więc art. 24 ust.4 w starym brzmieniu w związku z art. 27 ust.2 ustawy nowelizującej.

Według tego samego schematu przedawniają się składki należne za okres 1 września 2002r.- bieg terminu ich przedawnienia rozpoczynał się począwszy od 15 dnia następnego miesiąca, za który były należne składki a więc od 15 października 2002r. i kolejnych i upływał począwszy od 15 października 2012r. Z dniem jednak 21 września 2012r. ZUS wszczął postępowanie wyjaśniające, doprowadzając do zawieszenia biegu terminu przedawnienia. Zgodnie bowiem z art. 24 ust. 5 f ustawy systemowej w przypadku wydania przez Zakład decyzji ustalającej obowiązek podlegania ubezpieczeniom społecznym, podstawę wymiaru składek lub obowiązek opłacania składek na te ubezpieczenia, bieg terminu przedawnienia ulega zawieszeniu od dnia wszczęcia postępowania do dnia, w którym decyzja stała się prawomocna. Z tego też względu stwierdzić należy, że składki należne począwszy za okres od września 2002r. aż do końca spornego okresu- 30 czerwca 2008r. nie są przedawnione. Analogicznie należało więc stwierdzić, że Z. G. (1) tylko w tym okresie podlegał ubezpieczeniom społecznym. Z tej przyczyny Sąd na podstawie art.477<sup>12</sup> §2 k.p.c. zmienił częściowo decyzję ZUS orzekając jak w sentencji wyroku.

SSO Jadwiga Klonowska